

ASIAN AND MIDDLE EASTERN STUDIES TRIPOS, PART IB

Middle Eastern Studies

Date

Time

MES. 12 INTERMEDIATE PERSIAN

Answer all questions.

*Write your number **not** your name on the cover sheet of each Section booklet.*

STATIONERY REQUIREMENTS

20 Page Answer Book x 1

Rough Work Pad

SPECIAL REQUIREMENTS

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you may
do so by the Invigilator.**

1 Answer in **Persian** the following **ten** questions on the **unseen** passage for comprehension on pages 3-4 [30 marks]

۱) به نظر نویسنده تجدد خواهی نهضت کدام طبقه اجتماعی است؟ مهمترین ویژگی فضای نمایشهای دوره پس از مشروطه (دوره بعدی) چیست؟

۲) نویسنده به چه منظور نام شارل بودلر را ذکر می کند و منظور او از پیوند شهر و نمایش چیست؟

۳) نویسنده برای اثبات چه امری از ژان بودریار نقل قول می آورد؟

۴) نویسنده جریان نوگرایی ادبی و نمایشی اواسط قرن نوزدهم را چگونه از رویکردهای نوگرایی پیشین متمایز می کند و نخستین نشانه های آن را در آثار کدام نویسنده ایرانی می یابد؟

۵) در سطر ۳۱ - ۳۰ نویسنده به چه منظور به متفکران عصر روشنفکری اشاره می کند؟ (توضیح دهید.)

۶) از دیدگاه نویسنده مدرنیسم نویسندگان ایرانی اواخر قرن نوزدهم چرا بومی است؟

۷) از دیدگاه نویسنده آثار آخوندزاده و تبریزی در چه زمینه اجتماعی و فرهنگی ای شکل گرفته بود؟

۸) در سطر ۳۹ نویسنده از چه رو به انقلاب فرانسه اشاره می کند؟

۹) از دیدگاه تمایشنامه نویسان این دوره مهمترین کارکرد تناثر چه بود؟ نظر مؤید الممالک فکری در این باره چه بوده است؟

۱۰) نویسنده چرا بنیان فکری مدرنیته ایرانی را دست دوم می داند؟

- ۱ تجدّدخواهی به‌عنوان نهضت طبقه‌ی متوسط شهری، در آثار نمایشنامه‌نویسان بعدی، به‌ویژه مؤیدالممالک فکری ارشاد و کمال‌الوزاره‌ی محمودی آشکارتر می‌شود. فضای نمایش‌های بعدی عموماً از دوران فتودالیت گسسته‌اند و به مسایل شهر، به‌عنوان مکان تنفس اندیشه‌ی تجدّد و مدرنیسم می‌پردازند. درون شهر مدارس، روزنامه‌ها، چاپخانه‌ها، سینماها، کافه‌ها و گردشگاه‌ها شکل می‌گرفتند. درون همین مکان‌هاست که مدرنیته نفس می‌کشید، و طبقه‌ای جدید - به‌نام روشنفکر - تولد می‌یافت، طبقه‌ای که پیوندی ماهوری با شهر و مسایل شهری داشت.^۶ البته شهر مدرن در این جا روایتگری تیزبین و پیش‌بین چون بودلر نداشت؛ اما حداقل در نمایش‌های این دوره کوشیده می‌شود، مسئله‌ی شهر به‌عنوان پدیداری نوین و متجدّد طرح گردد. پیوند تأثر و شهر البته از این حیث نیز بااهمیت بود که تأثر تنها می‌توانست در شهر عرضه شود، بدین‌رو لامحاله می‌بایست به شهر و تجدّد، که اصلی‌ترین مسئله‌ی درون شهر و طبقات متوسط شهری بود، پردازد.
- نوگرایی، که با تاریخ نمایش مکتوب در ایران هم‌زمان است، تفاوتی ماهوری با نوگرایی ادبی ماقبل خود داشت. تلاش هر یک از ادبای پیشین، که می‌کوشیدند موازیات ادبی اسلاف خود را متحول کنند، البته شکلی از نوگرایی بود، اما این تجدّد ماقبل تجدّد به‌هیچ‌رو با نوگرایی پسین قابل قیاس نبود. اگر این گستره‌ی مفهومی را محدود نسازیم، آن‌گاه به‌گفته‌ی بودلر: «هر استاد پیر و قدیمی مدرنیته‌ی خاص خود را دارد.»^۷ اما به‌قول مارشال برمن: «بدین ترتیب ایده و مفهوم مدرنیته وزن مخصوص و محتوای تاریخی مشخص و انضمامی خویش را به‌تمامی از دست می‌دهد.»^۸ در واقع به‌گفته‌ی ژان بودریار: «صنعت مدرن تاریخی‌ای طولانی‌تر از واژه‌ی مدرنیته دارد. در هر زمینه‌ی فرهنگی، «کهنه» و «مدرن» به‌تناوب به‌کار برده شده‌اند و معنا یافته‌اند، اما مدرنیته‌ای جهانشمول وجود ندارد، به‌عبارت دیگر ساختاری تاریخی و بدلی برای دگرگونی و بحران موجود نیست. چنین ساختاری را تنها در اروپای بعد از قرن شانزدهم می‌توان یافت و برای آن تنها در قرن نوزدهم می‌توان معنایی کامل قابل شد.»^۹ البته این مدرنیسم قرن نوزدهمی اروپا خیلی زود در مشرق‌زمین جای باز کرد، و احتمالاً شاید نخستین مکان ظهور آن تأثر آخوندزاده و پیروان او بود. بدین ترتیب نوگرایی آخوندزاده و سایر نمایشنامه‌نویسان به‌تمامی از نوگرایی تاریخی پیشین متفاوت است، زیرا حاصل وقوف و خودآگاهی نویسنده بر شکل، زبان و مسایل روزگار خود بود. در اروپا نیز آنچه مدرنیته را از نوگرایی پیشین متمایز ساخت، وقوف مدرنیته بر خود به حساب می‌آمد. حال آن‌که صفت مدرن پیش از این حاصل وقوف و خودآگاهی نبود، بلکه نتیجه‌ی چالش جبری اندیشه با روزگار خوانده می‌شد. در مدرنیسم نمایشنامه‌نویسان ایرانی نیز، چیزی از آن اصالت خودآگاهی متفکران عصر روشنگری

(TURN OVER)

- نهفته بود. شاید آخوندزاده و همگنانش مقاله‌ی کانت درباره‌ی روشنگری را نخوانده بودند، اما به همان اندازه بر «جرأت دانستن» پای می‌فشرده‌اند. البته گفتن ندارد که آنچه ما در این جا به عنوان مدرنیسم در میان نویسندگان ایرانی از آن یاد می‌کنیم، به تمامی مدرنیسمی بومی است، زیرا با آن که بن‌مایه‌های اساسی خود را از اندیشه‌ی غربی می‌گرفت، آن را در زمینه‌ی اجتماع، سیاست، و فرهنگ سرزمین خویش تفسیر می‌کرد. آثار آخوندزاده و ۳۵ میرزا آقا تبریزی در زمینه‌ی فئودالیته و در چالش با آن تولد یافته بود، اما در زمینه‌ی مدرن‌تر نشوونما می‌یافت. مفاهیم و موضوعات مدرن همچون ملت، دولت، قانون، مساوات و عدالت در آثار نمایشنامه‌نویسان بعدی اگرچه تحت تأثیر نهضت مدرنیستی غرب و به ویژه انقلاب فرانسه بود، اما به‌رحال در فضای اجتماعی دوران مشروطیت رشد پیدا می‌کرد و بر آن اثر می‌نهاد. از همین رو برای آنان تأثیر نه تنها درامی که بر صحنه جان می‌گیرد و مردم به تماشای آن می‌روند، بل بسی فراتر از آن، دارای کارکردهای اصلاحی بود. مؤیدالممالک در نمایش عشق در پیروی این نحوه‌ی برخورد با «تأثیر» را می‌نماید: «تیاتر تالی تلو یک روزنامه‌ی مهم است، بلکه آینده‌ی عیب‌نمای اشخاص است. تیاتر یگانه معلم اخلاقی و یک مری علمی و اقتصادی است. تیاتر بیدارکننده‌ی خفتگان و هوشیارکننده‌ی مدحوشان است. به‌وسیله‌ی تیاتر ظلم هر ظالم و فسق هر فاسقی از پوده بیرون آید»^{۱۰} ۴۵
- بنیان فکری مدرنیته در ایران، عموماً دست دوم بود. همه‌ی متفکران این عصر، از طریق آثار متفکران اروپایی، و البته متفکران عصر رنسانس - ولتر، دیدرو، مونتسکیو و روسو - با مسایل دوران مدرن آشنا شده بودند. و این البته موضوعی قابل مطالعه است که آنان از طریق اندیشه‌های پیشامدرن عصر نوزایی [رنسانس] می‌خواستند به مدرنیسم اروپایی و روشنگری قرن نوزدهمی دست یابند، اما به‌رحال آنان کوشیدند همین مبانی را در جامعه‌ی ۵۰ استبدادزده‌ی ایران رواج دهند.

2 Translate the following **unseen** passage into **English** [15 marks]

۱ جشنواره روتردام امسال پذیرای بخش ویژه ای با عنوان «درون ایران» است که توسط دو تن از برنامه ریزان این جشنواره تدارک دیده شده است. این دو درباره این بخش و تدارک آن می نویسند: «طی سال ها ما پذیرای فیلمسازان ایرانی زیادی در جشنواره روتردام بوده ایم، چه آنها که فیلم هایشان را خارج از ایران ساخته اند و چه آنهایی که در داخل ایران دوربین شان را در خفا به کار گرفته اند. گفتگو با آنها، بیشتر کنجکاویمان کرد و از داستان های آنها درباره زندگی هنری فیلمسازان و هنرمندان فهمیدیم که با وجود اینکه در سینمای رسمی پرداختن به وجوه پنهان زندگی ها مشکل است، هنوز امکان این هست که کارگردانها چنین فیلمهایی را پشت درهای بسته بسازند».

۱۰ برنامه ریزان این بخش، شرح سفر خود به ایران را به شکل مبسوط در کاتالوگ جشنواره آورده اند و در نهایت حاصل ارتباط آنها با هنرمندان داخل و خارج از ایران، انتخاب ۹ فیلم بلند، ۳ فیلم کوتاه و نیمه بلند و ۵ چیدمان است که در داخل و خارج از ایران ساخته شده اند و برخی از آنها پیشتر در جشنواره های دیگر به نمایش در آمده اند. فیلم نیمه بلند مائیا اکبری با نام *از تهران تا لندن* اولین نمایش خود را در این جشنواره خواهد داشت. فیلم در یک محیط بسته می گذرد و روابط یک زوج را دنبال می کند که درون این خانه به تنش کشیده می شود. در بخش «زوج های غریب» سه فیلم درباره روابط غیر معمول به نمایش گذاشته می شوند. *موری زن می خواد* ساخته عباس صباغی فیلم نیمه مستندی است درباره یک مرد مذهبی که قصد ازدواج دارد. *امان/امان* ساخته احسان امانی فیلمی است که در یک نما از روی داشبورد یک اتوموبیل گرفته شده و رابطه یک زوج و دوست نزدیک شان را تصویر می کند. *جری و من* فیلمی است از مهرناز سعیدوفا استاد دانشگاه شیکاگو که شرح شیفتگی دوران کودکی او به جری لوئیس را تصویر می کند.

علاوه بر نمایش این فیلم ها، غرفه مخصوص ایران هم در کنار دفتر اصلی جشنواره برپا شده، که در آن، ضمن نمایش چیدمان ها، قرار است برنامه های مختلف مربوط به سینما و فرهنگ ایران برگزار شود. این غرفه همه روزه با چای ایرانی مجانی پذیرای بازدید کنندگان خواهد بود. ۲۵

Adapted from "Eftetah-e Jashnvarh-ye Rotterdam" *BBC Persian* at http://www.bbc.co.uk/persian/arts/2013/01/130123_l41_cinema_rotterdam_festival.shtml

(TURN OVER)

3 Write an essay in **Persian** of **about 200 words** on one of the following topics. In this essay use (at least) **five verbs** in the subjunctive and underline them [25 marks]

- a Write a review of Tahmineh Milani's film, *Atash Bas*.
- b Write a review of Sadeq Hedayat's *Sag-e Velgard*.
- c Discuss the impact of sanctions on the Iranian economy.
- d How are you planning to enhance your proficiency in the Persian language during your year abroad?

END OF PAPER